

Školní vzdělávací program

Školní družiny

při ZŠ Rakovského v Praze 12

Název ŠVP:

HRA PRO ŽIVOT

OBSAH:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika zařízení

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Popis materiálních podmínek

3.2 Psychosociální podmínky

3.3 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

3.4 Řízení školní družiny

3.5 Personální podmínky

3.6 Ekonomické podmínky

4. Konkrétní cíle vzdělávání

4.1 Cíle školní družiny

4.2 Obsah činností

4.3 Konkrétní cíle

5. Délka a časový plán vzdělávání

6. Formy vzdělávání

7. Obsah vzdělávání

7.1 Charakteristika obsahu

7.2 Pojetí vzdělávání ve ŠD

7.3 Okruhy základních poznatků vzdělávání, klíčové kompetence, schéma tabulek

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

9. Podmínky pro vzdělávání žáků nadaných

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

11. Hodnocení a autoevaluace

1. Identifikační údaje

Základní škola Rakovského v Praze 12

Rakovského 3136/1, 143 00 Praha 4 – Modřany

ředitel školy :	Mgr. Pavel Nedbal
telefonní číslo :	775 444 616
zástupce ředitele:	Bc. Olga Burdová
vedoucí ŠD:	Bc. Jan Mareček
e-mail :	pavel.nedbal@zsrakovskeho.cz

Zřizovatel:

Městská část Praha 12

Písková 830/25

143 00

Praha 4 - Modřany

telefonní číslo :	241 763 172, 244 028 111
fax :	244 402 447
e-mail :	podatelna@praha12.cz

Platnost dokumentu od:

otisk razítka

Mgr. Pavel Nedbal

ředitel školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy Rakovského v Praze 12. Nabízí výchovně vzdělávací činnost v době před vyučováním od 6:30hod. do 7:40hod., a v době po vyučování od 11:40hod. do 17:00hod.pro žáky PT, 1–4.tříd základní školy. Oddělení jsou věkově smíšená.

ŠD se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou. Pět oddělení je v I. patře budovy, tři oddělení se nacházejí v přízemí na hlavní chodbě u šaten. Provozní doba je od pondělí do pátku. Začátek školní družiny určuje rozvrh naší základní školy, který se mění vždy od začátku školního roku. Jednotlivá oddělení jsou číslována arabskými číslicemi 1 – 8. Naplňují se nejvýše do počtu 240 žáků.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Materiální podmínky ve školní družině

Po materiální stránce je družina vybavena pomůckami, hračkami a ostatním spotřebním materiálem pro pracovní, výtvarné a spontánní aktivity žáků. Pro potřeby školní družiny je nábytek ve třídě (stoly) uzpůsoben potřebám žáků pro jejich činnosti. V místnostech umístěných v přízemí jsou tedy jak stolečky na výtvarné činnosti a vzdělávání, tak i koberce pro hry a odpočinkové činnosti na zemi. V místnostech v I.patře jsou tři oddělení vytvořena jako herny, stolečky pro aktivity výtvarné, pracovní, stolní hry jsou na společné chodbě pro ŠD. Tím je vytvořen větší prostor pro aktivity a rozvoj žáků. Vychovatelé mají k dispozici kabinet školní družiny. Dále může školní družina využívat tělocvičny ZŠ, učebnu informatiky, nová školní hřiště.

Hygienické a bezpečnostní podmínky odpovídají věku a počtu žáků.

Životospráva žáků: Žáci se stravují ve školní jídelně, kde je jim poskytována strava dle moderních stravovacích trendů zaměřených na zdravou výživu. Každé oddělení má přesně stanovený řád, dobu pro stravování, aby oběd probíhal v poklidu, bez komplikací.

3.2 Psychosociální podmínky

V naší školní družině uplatňujeme pedagogické vedení s nabídkou činností pro děti, které předpokládá aktivní spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte. Nabídka činností odpovídá mentalitě dítěte předškolního a mladšího školního věku, jeho potřebám.

3.3 Podmínky BOZP

Základním závazným dokumentem v otázce bezpečnosti práce a ochrany zdraví je zákon č. 561/2004 Sb., § 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních.

Otázku pedagogického dohledu nad žáky upravuje předpis, který spadá do oblastí pracovněprávní.

Vyhláška č. 263/2007 Sb., stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení.

Organizace a režim jsou obsaženy v Řádu školy a ve Vnitřním řádu školní družiny. Do programu jsou zařazovány pohybové aktivity, děti mají dostatek času i prostoru na spontánní hry. Děti se nemusí účastnit společných činností, pokud to je možné z bezpečnostních důvodů. Pro realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

3.4 Řízení školní družiny

Pravomoci a úkoly všech pedagogických pracovníků jsou vymezeny v Plánu osobních úkolů vychovatelů. Školní družina je vedena vedoucím vychovatelem, který má jmenování ředitelem školy pro výkon vedoucího vychovatele a splnil kvalifikační podmínky pro vedoucího pracovníka – „Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení“.

Pedagogický sbor spolupracuje s rodiči a vedením školy.

3.5 Personální podmínky

Pedagogickou činnost na škole zajišťují plně kvalifikovaní vychovatelé, které splňují podmínky pro výkon činnosti. Vzdělávání si nadále prohlubují v akreditovaných kurzech, samostudiem, dle plánu DVVP. Oddělení vedou vychovatelé organizované vedoucím vychovatelem. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků.

3.6 Ekonomické podmínky

Úplata je řešena zvláštní směrnicí. Dle vyhlášky č.74/2005 Sb. Může výši úplaty ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit.

Úplata za vzdělávání žáka je určena na:

- Nákup výtvarných potřeb, hraček, stolních her, sportovního náčiní a dalšího vybavení ŠD.
- Může sloužit na úhradu cestovního a vstupného příležitostných akcí.
- Výše úplaty a termín výběru – viz. Vnitřní řád ŠD.

Výběr poplatků probíhá bezhotovostní platbou na účet školy. ŠD má svůj specifický symbol, každý žák má přidělen variabilní symbol.

4. Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

Vzdělávání ve školní družině má doplňovat rodinnou výchovu a pomáhat zajisti dostatek podnětů k aktivnímu rozvoji a učení. Dále je úkolem ŠD rozvoj osobnosti dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho spokojenost, napomáhat v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak ale seznamovat s normami a hodnotami uznávanými touto společností a učit je tyto normy dodržovat.

Na základě každodenního styku s dítětem i jeho rodiči může vzdělávání ve školní družině plnit i úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními potřebami.

4.1 Cíle školní družiny

Hlavní cíle mimoškolní výchovy a vzdělávání.

4.1.1 Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte
- systematicky rozvíjet řeč
- podporovat chápání okolního světa, motivovat dítě k aktivnímu poznávání a učení
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, fantazii, zájmy....
- rozvíjet schopnost přizpůsobit se, reagovat na změny vyrovnávat se s nimi

4.1.2 Osvojení základních společenských hodnot

Předpokladem tohoto cíle je:

- předávat kulturní dědictví ⇒ jeho hodnoty tradice jazyka poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na rozhodnutích, připravovat se na život v multikulturním prostředí

4.1.3 Získání samostatnosti a schopnosti vhodně působit na své okolí

Předpokladem naplnění tohoto cíle je rozvíjet poznání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb.

4.2 Obsah činností ve školní družině

Obsah činností školní družiny je rozdělen do pěti oblastí.

4.2.1 Dítě a jeho tělo (biologická)

Specifické vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj jemné a hrubé motoriky (pohybové činnosti)
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj psychické, fyzické zdatnosti
- osvojení si praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a zdravých pohybových činnostech
- osvojení si dovedností k podpoře zdraví, zdravé životní návyky

Hlavní činnosti

- manipulační činnosti s předměty, nástroje a náčiním
- zdravotně zaměřené činnosti (rozcvička, relaxační cvičení)
- smyslové a psychosomatické hry
- hudebně pohybové hry
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti k osvojení poznatků o těle a zdraví

Očekávané kompetence

- základní pohybové dovednosti
- orientace v prostoru a prostředí
- sladění pohybu s rytmem a s hudbou
- vnímání a rozlišování pomocí smyslů
- zvládnutí sebeobsluhy
- hygienické a zdravotně preventivní návyky
- pojmenování částí těla
- rozlišování co prospívá a škodí zdraví

4.2.2 Dítě a jeho psychika (psychologická)

Jazyk a řeč

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální, neverbální)
- kultivovanost projevu (normy slušného chování)
- osvojení dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- motivace k probuzení zájmu o jazyk a četbu

Hlavní činnosti

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, slovní hádanky
- rozhovory individuální a skupinové konverzace
- vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný projev na určité téma
- poslech pohádek a příběhů, sledování divadla a televize, ...
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv, prohlížení „čtení“ knížek

Očekávané kompetence

- správná výslovnost
- porozumění slyšenému slovu
- formulace otázky, reakce na otázku
- naučení krátkým textům z paměti
- komunikace verbální a neverbální
- pochopení slovního vtipu a humoru

Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj smyslového vnímání
- přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti, představivosti, fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost zájem,...)
- podpora a rozvoj zájmu o učení

Hlavní činnosti

- přímé pozorování objektů a jevů
- volné hry a experimenty s materiálem, předměty
- smyslové hry
- námětové hry a činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii

Očekávané kompetence

- vnímání všemi smysly
- cílevědomé soustředění na činnost, udržení pozornosti
- pojmenování okolního světa
- dovednost reagovat na pokyny, instrukce
- chápání prostorových pojmů a částečná orientace v čase
- uplatnění představivosti a fantazie v tvořivých činnostech

Sebepojetí, city, vůle

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj schopnosti vytvářet ve vztahu k sobě (získání sebedůvěry)
- rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy s okolím
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit dojmy, pocity, prožitky
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopností řídit chování vůlí

Hlavní činnosti

- vytvoření empatického prostředí, vstřícná a citlivá komunikace vychovatele s dítětem
- podpora důvěry dítěte ve vlastní síly a schopnosti, dostatečné orientování jeho snahy a úsilí
- používání přiměřených činností a úkolů u dětí k dosažení jejich úspěchu
- hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity
- sledování pohádek, příběhů, které zachycují citový život
- hry na téma rodiny, přátelství,...

Očekávané kompetence

- schopnost rozhodovat se o svých činnostech
- schopnost odpovídat za své jednání ve známých situacích
- schopnost zachovat se správně nebezpečných situacích
- schopnost odhadnout co zvládne, uvědomovat si své nedostatky
- schopnost přijímat pozitivní ocenění, vyrovnat se s neúspěchem
- schopnost uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- citlivý přístup k živým bytostem, přírodě a věcem

4.2.3 Dítě a ten druhý (interpersonální) – rozvoj sociálních vztahů

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů
- posilování sociálního chování ve vztahu k druhému
- vytváření profesionálních postojů k druhému (rozvoj tolerance, úcty...)
- rozvoj komunikačních dovedností
- ochrana soukromí

Hlavní činnosti

- prezentace pozitivních vzorů prosociálního chování (vstřícné chování)
- vytváření vhodných příležitostí ke komunikaci s druhými
- sociální hry, hraní rolí, dramatické činnosti, společenské hry
- činnosti ve dvojicích ve skupinách k rozvoji spolupráce
- podpora dětských přátelství
- hry k rozvoji ohleduplnosti a nesobeckosti
- četba a poslech pohádek k dané problematice
- seznamování se s domácí kulturou i kulturami jiných národů

Očekávané kompetence

- navázání kontaktů s dospělými ve školním prostředí
- navázání dětských přátelství a komunikace mezi dětmi
- vědomí vlastních práv ve vztahu k druhému
- chápání rovného postavení lidí přes individuální rozdílnost
- nenásilné formy řešení konfliktů
- obezřetné, opatrné chování k cizím lidem

4.2.4 Dítě a společnost

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj kulturně společenských postojů, návyků, dovedností
- osvojení povědomí o morálních hodnotách
- rozvíjení schopnosti přizpůsobit se, spolupracovat
- vytvoření pozitivního vztahu ke světu

Hlavní činnosti

- poskytnutí kultivovaného a sociálně pohodového prostředí s ohledem na estetické cítění
- prezentace každodenních pozitivních vzorů chování
- skupinové hry a činnosti (výtvarné činnost, společenské hry)
- návštěva kulturních akcí pro děti
- seznamování s lidovými tradicemi
-

Očekávané kompetence

- dodržování základních společenských návyků (pozdrav, vykání dospělým lidem...)
- schopnost začlenit se mezi své vrstevníky
- vědomí správného a nesprávného jednání
- dodržování pravidel nejen společenských her

4.2.5 Dítě a svět (environmentální výchova)

Specifické vzdělávací cíle

- vytvoření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- pochopení vlivu lidské činnosti na okolní prostředí
- úcta k životu ve všech jeho formách

Hlavní činnost

- pozorování světa, přírody, kultury, techniky
- systematické sledování objektů, jevů, dějů
- manipulace a experimentace s různými materiály
- ekologické hry

Očekávané kompetence

- bezpečná orientace v okolí domova, ve školním prostředí a v okolí školy
- povědomí o významu životního prostředí a jeho ochraně
- dodržování základních pravidel k ochraně životního prostředí

4.3 Konkrétní cíle

Vycházejí z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídky aktivit), podstatný je požadavek dobrovolnosti, zájmovosti a zajímavosti.

- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům
- dodržování osobní hygieny
- otučování a posilování tělesné zdatnosti
- kultivovanost slovního projevu
- schopnost výstižného vyjadřování
- schopnost naslouchat druhým
- rozvoj slovní zásoby
- řešení různých situací mezi spolužáky
- důvěryhodnost, pravdomluvnost
- schopnost přijmout důsledky jednání
- vědomí co je dobré a co špatné
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti druhých
- umění nacházet u druhých kladné vlastnosti a postoje
- zapojení se do činností ve skupině
- vytváření společensky žádoucích postojů
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění tolerance k jiným názorům
- schopnost a ochota pomoci

- schopnost nepodléhat negativním jevům
- prevence patologických jevů, tj. drogy, alkohol, kouření, šikanování, vandalismus, násilí, rasismus
- vzájemné doplňování mezi školním vyučováním a činností družiny
- obohacování poznatků získaných ve vyučování
- praktické ukázky poznatků získaných ve vyučování (vycházky)

5. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá ve dnech školního vzdělávání ve školním roce. Provoz ŠD neprobíhá v době žádných prázdnin během školního roku. Během této doby projde žák všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně rekreační činnosti, odpočinku, zájmové činnosti, přípravy na vyučování, spontánních aktivit a individuální práce se žáky.

Délka jednotlivých aktivit je určena jejich charakterem (časová jednotka je 60 minut).

Školní družina se člení na ranní provoz a odpolední provoz.

Ranní provoz: 6:30 – 7:40

Odpolední provoz: po skončení vyučování jednotlivých tříd až do 17:00.

6. Formy zájmového vzdělávání ve školní družině

Ve vzdělávání je využíváno spontánních nápadů dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jejich vlastní plány. Učení tedy probíhá především formou nezávazné dětské hry na základě vlastního zájmu a volby.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity. Zahrnujeme do nich také práci kroužků, které naše škola nabízí svým žákům.

Příležitostné činnosti se uskutečňují formou akcí, které jsou někdy určeny i rodičům a širší veřejnosti (besídka, výlety, slavnosti, jarmarky, sportovní turnaje, karnevaly, čarodějnice..)

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po organizované části pobytu ve škole (vyučování).

Odpočinkové činnosti spočívají v aktivním odpočinku. Kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní, individuální činnost. Zájmové činnosti jsou zpravidla esteticko-výchovné, pracovní-technické, tělovýchovně-turistické, společensko-vědní, přírodovědné.

Rekreační činnosti mají aktivní charakter, TV chvilky, pohybové hry, vycházky, sezónní hry a zábavy, soutěže.

Příprava na vyučování nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnuje didaktické hry a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali během vyučování.

7. Obsah zájmového vzdělávání ve ŠD

7.1 Charakteristika obsahu

Náš ŠVP ŠD „Hra pro život“ vychází z rámcového vzdělávacího programu pro PV a ZV a navazuje na ŠVP ZŠ Rakovského „Učení pro život“. Výchovně vzdělávací práce se zaměřuje na soužití dětí z různých sociálních vrstev v kolektivu, na kázeň, sebeobsluhu, dodržování hygienických návyků, rozvoj samostatnosti, respektování potřeb, zájmů a možností dětí dle stanovených úkolů rámcovým vzdělávacím programem.

Vzdělávací program pro školní družinu je upravován postupně a průběžně podle aktuální situace s ohledem na ŠVP. Každý rok má svůj nový „Celoroční tematický plán ŠD“, „Plán příležitostných činností – akcí“ pro příslušný školní rok.

7.2 Pojetí vzdělávání ve školní družině

Navazujeme na výchovu v rodině.

Snažíme se usnadnit přechod dětí z rodinné péče do kolektivu vrstevníků.

Respektujeme individuální potřeby a zájmy dětí.

Zajišťujeme odpovídající podmínky pro děti se speciálními potřebami.

Umožňujeme po dohodě s rodiči individuální přípravu dětí do školy.

7.3 Okruhy základních poznatků vzdělávání

Při členění vycházíme z tematického celku pro I. stupeň ZŠ – „Člověk a jeho svět“

7.3 Člověk a jeho svět

7.3.1 Místo, kde žijeme

Dílčí cíle:

- poznáváme nejbližší okolí
- zjišťujeme a poznáváme organizaci života v rodině, ve třídě, ve společnosti

Výchovně vzdělávací strategie (VVS):

- vycházky do okolí, kolektivní výtvarné dílo motivované vycházkou
- poznávání různých služeb – např. návštěva knihovny, úřadu, obchodu
- tematické hry, malování, besedy, povídání
- dopravní výchova – dopravní hry, didaktické hry s dopravními značkami, malování značek, dopravních prostředků

7.3.2 Lidé kolem nás

Dílčí cíle:

- osvojujeme si zásady vhodného chování, jednání mezi lidmi – základy etikety
- učíme se významu a podstaty tolerance, empatie, vzájemné úcty, kamarádství
- poznáváme, jak se lidé sdružují, seznamujeme se s našimi základními právy a povinnostmi
- poznáváme naše rodiny a vztahy mezi členy rodiny

VVS:

- osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, podávání ruky..)
- slovní i mimoslovní naslouchání, stolování, spolupráce ve skupině
- vytváření kladného vztahu ke spolužákům, radosti ze spolupráce, pozitivního klimatu

-hodnocení tak, že bude nacházet jen klady

-mediální výchova – povídání o tom, co děti shlédly v televizi, slyšely v rozhlase

7.3.3 Lidé a čas

Dílčí cíle:

-učíme se budovat správný režim dne a jeho dodržování

-sestavujeme a naplňujeme režim dne ŠD

-učíme se úctě času druhých, využíváme svůj čas smysluplně

VVS:

-dodržování programu ŠD, jeho příprava a realizace, týmová práce, práce v komunitním kruhu

-hry a soutěže

-setkávání se se staršími lidmi, seznámení se stokem času, se změnami v životě lidí

7.3.4 Rozmanitost přírody

Dílčí cíle:

-seznamujeme se s proměnlivostí a rozmanitostí přírody živé a neživé

VVS:

-tematické vycházky, pobyt v přírodě, pozorování změn, výtvarné a jiné zpracování

-didaktické hry s přírodními motivy

-péče o pokojové rostliny, jednoduché pokusy, využití zkušeností z ekologické výchovy

-ochrana přírody, třídění odpadu

7.4 Člověk a jeho zdraví

Dílčí cíle:

-poznáváme sami sebe, získáváme poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní odpovědnosti za své zdraví

VVS:

- beseda o osobní hygieně, předcházení úrazům
- dbaní na bezpečnost činností, nácvik jednoduchého poranění, jak vyhledat pomoc
- hry s telefonem-nácvik telefonického volání tísňové linky
- pohybové a tělovýchovné aktivity v létě i v zimě

7.5 Člověk a svět práce

Pracujeme s různými materiály, získáváme základní dovednosti při práci.

7.6 Umění a kultura

Seznamujeme se se zvyky a tradicemi v naší zemi i jinde ve světě. Poznáváme hudební svět. Seznamujeme se se všemi oblastmi zájmové činnosti, jednotlivé aktivity jsou rozpracované v kapitole Vzdělávací obsah a týdenní skladbě zaměstnání.

Klíčové kompetence

Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou u žáků rozvíjeny:

1. Kompetence k učení

- Žák dokáže pracovat samostatně a tvořivě
- Umí uplatňovat vlastní nápady
- Umí hodnotit svojí práci a práci kolektivu
- Má chuť a zájem učit se nové věci
- Převádí získané vědomosti a dovednosti do praxe

2. Kompetence k řešení problémů

- Dokáže být aktivní, kreativní, přizpůsobivý
- Umí řešit problém v kolektivu společně s vychovatelkou
- Dokáže rozeznat správné od chybného
- Dokáže obhájit svůj názor

3. Kompetence komunikativní

- Žák se zapojuje do diskuze
- Umí formulovat a vyjádřit svůj názor, myšlenku, otázku
- Žák dokáže komunikovat s vrstevníky a dospělými

4. Kompetence sociální a interpersonální

- Žák dokáže spolupracovat v kolektivu
- Dodržuje a řídí se dohodnutými pravidly
- Umí rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- Umí být zodpovědný při plnění zadaných úkolů, dokáže být solidární a tolerantní

5. Kompetence občanské

- Rozpozná nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dokáže se jí bránit
- Žák si uvědomuje svá práva, povinnosti i práva druhých
- Chová se tak, aby chránil zdraví své i druhých
- Umí být součástí dobrého týmu
- Uvědomuje si své chování vůči sobě i okolí a případně dokáže nést veškeré následky za své negativní chování

6. Kompetence k trávení volného času

- Žák si vybírá zájmové činnosti dle svých představ a zájmů
- Umí smysluplně trávit volný čas
- Umí rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- Umí si naplánovat aktivitu i relaxaci
- Dokáže rozvíjet své nadání a talent

Jednotlivé skupiny klíčových kompetencí jsou očíslovány. Při zpracování tematických celků používáme při popisu, kterou kompetenci rozvíjíme, již pouze čísla.

Schéma tabulek:

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
------------------------	--	-----------------------------------

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. Místo, kde žijeme

TEMATICKÉ OKRUHY	Obsah	Kompetence
NÁŠ DOMOV	Moje rodina, rozhovor, četba, koníčky Kreslíme místo, kde bydlíme Stavíme dům ze stavebnice Jak jsem trávil víkend, vyrábíme leporelo Kouzelná slovíčka	3,4,6 2,3,5 2,3,5 1,2 3,4,6
Škola	Zdobíme družinu, naaranžujeme květiny Zařizujeme náš pokoj, tvoříme plánek Hledáme poklad – orientační soutěž Umíme se chovat v jídelně Bezpečná cesta do školy, cesta do školy Vycházky do okolí školy Seznamování dětí se školou, prostory ZŠ	1,4,6 2,3,4,6 3,5,6 1,6 1,3,4,5 1,4 1,2,3,6
Naše město	Hledáme zajímavosti města Návštěva náměstí Důležité budovy města- informační mapa Město z kostek, stavíme	1,2,3,4,5 1,5,6 1,2,3 1,2,3,4
Historie města	Pověsti města-čteme, posloucháme, malujeme Historie, historické budovy	1,2,3 1,2,3

	Výlet na historické místo	3,5,6
Doprava	Poznáváme, vyrábíme, malujeme, modelujeme dopravní značky	1,2,6
	Návštěva dopravního hřiště	2,3,5
Povolání	Nakupujeme a prodáváme	2,3,4
	Hra na řemesla	1,3
	Učíme se zacházet s penězi	1,3
Tradice	Masopust – vyrábíme masky	1,2,6
	Vítání jara – lidové tradice, tančíme lidové tance	1,2,3,6
	Čarodějnice, opékání buřtů, výroba masky	1,3

2. Lidé kolem nás

TEMATICKÉ OKRUHY	Obsah	Kompetence
RODINA	Výroba přáníček pro naše blízké	1,3,4
	Dárky pro maminky k svátku	1,3,4
	Povídáme si o pomoci rodičům	1,3,4
Svátky a oslavy	Oslavy svátků, narozenin	1,4
	Mezinárodní zvyky	1,6
	Adventní čas	3,4,5
	Výroba ozdob, dárečků	1,2,3,4,5,6
	Vyrábíme čerty, Mikuláše	3,4
	Čteme si vánoční příběhy	2,3
	Vánoce	1,3
	Vánoční zvyky, koledy, posloucháme a zpíváme koledy	1,3
	Velikonoce a zvyky spojené s jarem	
	Velikonoční výzdoba	1,3
	Den dětí, soutěžní odpoledne	1,6
Kamarádi	Seznamovací hry	1,4
	Vzájemná pomoc mezi žáky	2,4,6

	Vyprávíme o kamarádech	2,3,4
	Chování v kolektivu, při hře	2,6
	Malujeme portréty kamarádů, vystavujeme je	1,2
Jak se správně chovat	Kouzelná slovíčka	1,2,3
	Nacvičujeme základy společenského chování	1,3,5
	Úsměv, pochvala potěší	1,3,4
	Chování na kulturních akcích	1-6
	Zásady stolování	3,4,5,6
	Základy mediální výchovy	1,3,5
	Povídáme si o pořadech v televizi	3,6
	Připravujeme vědomostní soutěže	3,6

3. Lidé a čas

TEMATICKÉ OKRUHY	Obsah	Kompetence
NÁŠ DENNÍ REŽIM	Povídáme si o povinnostech a zábavě	2,3
	Odpočíváme, hrajeme si	1,6
	Kreslíme, co nás zajímá	1,2,3
	Vyprávění zážitků	1,3,6
	Jak se připravujeme do školy	1,2,4
Jak se mění lidé	Úcta ke stáří	3,4,5
	Připravujeme dárky pro seniory	1,3,4,5,6
	Vyprávíme si příběhy z dětství	1,3,5
	Vystavujeme naše fotografie	3,4,5
	Vyrábíme dárečky pro seniory a předáme jim je	1,4,6
Jak se mění věci a budovy	Změny v našem městě	1,3,6
	Porovnáváme vzhled budov dříve a nyní	1,2,3
	Pátráme, jak se žilo dříve v našem městě	1,3,5,6
	Zjišťujeme, jak se žilo dříve	1,3
	Kreslíme ulice, tvoříme domy z krabic	1,5,6
Měření času	Vyrábíme si z papíru vlastní hodiny s pohyblivými ručičkami. Využíváme je pro určování a odhad času	2,3,6

	Modelujeme, kreslíme, malujeme různá měřidla	1,5
Přesnost je výsadou králů	<p>Vyprávíme si příhody, v nichž má význam čas – co znamená přijít pozdě a včas</p> <p>Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá, čím zdržujeme sebe i rodiče, kamarády</p> <p>Besedujeme o nebezpečí spěchu, který přinese zbytečná zranění</p> <p>Navštěvujeme nádraží a vyhledáváme spojení v jízdách v řádech, uvědomujeme si význam přesnosti a dochvilnosti</p> <p>Učíme se vracet vypůjčené věci</p>	<p>1,3</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>5,6</p> <p>2,4</p> <p>2,3,4,5</p>
Detektiv v šatníku	<p>Pořádáme přehlídku oblečení, které se dřív nosilo</p> <p>Shromažďujeme staré věci denní potřeby, které používali naši rodiče, prarodiče, uspořádáme výstavku</p> <p>Modelujeme a vyrábíme z papíru i jiných materiálů fantastické modely klobouků a jiných doplňků</p>	<p>5,6</p> <p>3,6</p> <p>2,6</p>
Jak se bydlelo	Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích, společně vystřihujeme a lepíme hrady a zámky, pak postavy a zvířata	1,2,3,6

4. Rozmanitost přírody

TÉMATICKÉ OKRUHY	Obsah	Kompetence
ŽIVÁ PŘÍRODA OKOLO NÁS	<p>Pozorujeme stromy, brouky, ptáky</p> <p>Práva zvířat-besedujeme o právu každého tvora na život</p> <p>Kreslíme, tvoříme stromy, brouky, ptáky z různých materiálů</p> <p>Slavíme Den stromů</p> <p>Upevňujeme pravidla chování v přírodě</p>	<p>1,2,3,5,6</p> <p>3,5,6</p> <p>3,5,6</p> <p>2,6</p> <p>2,5,6</p>

	Stavíme domečky pro zvířátka Posloucháme zpěv ptáků, poznáváme je po hlase	3,5,6 2,5,6
Rostliny a živočichové	Náš domácí mazlíček-povídáme si o něm, kreslíme, modelujeme Povídáme si o divokých zvířatech Napodobujeme hlasy zvířat Zpíváme písničky o přírodě, tančíme I rostliny jsou živé, péče o rostliny Rostliny umíme pojmenovat Poznáváme léčivé, jedovaté byliny Voda, její význam	2,3,6 1,3,4,6 1,3,6 3,4,6 2,3,4 1,4,6 1,4,5 1,2
Chráníme životní prostředí	Co můžeme zlepšit v našem životním prostředí – úklid v okolí školy Jak člověk škodí a prospívá přírodě Učíme se třídit odpad Vážíme si práce druhých	1,2,3 1,4,5 1,3,5
Stavíme z přírodnin	Sbíráme plody a zhotovujeme z nich drobné šperky Stavíme objekty z přírodnin Obtiskujeme listy - využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti	3,5,6 2,5,6 1,2,6
Naše květiny	Pečujeme o květiny - pěstujeme, přesazujeme, zaléváme	1,2,6

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

TÉMATICKÉ OKRUHY	Obsah	Kompetence
CHCI BÝT ZDRAVÝ	Povídáme si o léčích Ošetřujeme jednoduchá zranění Cvičíme	1,2,3 1,2 2,3
Žijeme zdravě	Hygienické návyky Hygienické zásady při kašli, použití WC, stolování Besedujeme jak předcházet úrazům Pečujeme o chrup Povídáme si o otužování a zdravém životním stylu	3,5 3,5 1,2,4,6 1,3,4 1,2,3
Poznáváme své tělo	Dbáme o každodenní hygienu Prohlížíme encyklopedie o lidském těle	1,3 1,2,3
Pobyt venku	Denně chodíme ven na hřiště, zahradu a vycházky Při pobytu venku hrajeme hry, vybíjenou, fotbal Při nepříznivém počasí navštěvujeme tělocvičnu Hrajeme si na sněhu Při vycházkách překonáváme přírodní překážky Pořádáme jednoduché soutěže s míčem, švihadlem a obručí	3,5,6 1,2, 1,2,3 6 1,2,6 1,2,6
Náš zdravý jídelníček	Sestavujeme zdravý jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystřiženými obrázky Připravujeme rychlé a zdravé občerstvení	1,2,3,6 2,3,5
Příroda léčí	Sbíráme léčivé byliny, připravujeme bylinné čaje, bylinky sušíme	1,2,3,6
Co nás může ohrozit	Předvádíme, jak se chovat v určitých situacích, abychom se vyhnuli úrazu Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny, malujeme je Besedujeme s příslušníkem policie a městské policie o trestných činech, ptáme se, jak a kde žádat pomoc	1,4 1,2,6 3,4,5

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Bydliště a okolí	Prakticky se orientujeme se ve městě Vyrábíme jednoduché mapy částí města Navštěvujeme obchody a instituce	1, 3, 4 2 2, 3, 4
Technika a my	Umíme používat počítače Učíme se používat technické přístroje užívané v běžném životě Rozlišujeme věci denní potřeby, poznáváme jejich význam a víme, k čemu slouží	1 1, 2 1, 2, 4
Vliv lidské práce na okolí	Sledujeme proměny ve svém okolí Sledujeme, jak probíhá proměna poničené přírody vlivem důležitých staveb	1 1, 2, 3
Sebeobslužné činnosti	Učíme se zvládat základní sebeobslužné činnosti Připravujeme pohoštění pro kamarády a esteticky upravíme stůl Pořádáme soutěže v šikovnosti – zapínání svetry, obouvání bot, atd. Učíme se dodržovat pravidla správného stolování	1, 2, 4, 6 1, 3, 4 2, 3, 4 3, 4
Obory lidské práce	Učíme se pojmenovat profese Seznamujeme se s méně známými profesemi Hrajeme hru „Na řemesla“	1, 2, 5 1, 3 1, 3
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	Vyrábíme z různých materiálů /přírodniny, modelovací hmota, karton, papír, textil, folie, drát,.../ Provádíme montáž a demontáž staveb z konstruktivních stavebnic Učíme se provádět jednoduché opravy	2, 6 2, 4 2, 4
Pěstitelské práce	Pěstujeme nenáročnou pokojovou rostlinu a pečujeme o ně Poznáváme jedovaté rostliny a víme, co způsobují Poznáváme léčivé rostliny	4 1, 2 1, 2

UMĚNÍ A KULTURA

Fantazie a představivost	Učíme se pracovat různými technikami / frotáž, koláž, tiskání, nalepování, malba, atd. / Kreslíme v přírodě Učíme se ilustrovat knihy Pořádáme výtvarné soutěže	1, 2 1, 6 1, 6 1, 6
Zájem o hudbu	Pořádáme pěvecké a taneční soutěže Posloucháme CD různých žánrů Učíme se hrát na jednoduché hudební nástroje Zpíváme známé písně Učíme se základy tanců Pořádáme diskotéky	3, 4 1 1 1, 3 1, 3 3, 4
Zdokonalování výslovnosti	Učíme se rozpočítadla Společně čteme pohádky a příběhy Učíme se jazykolamy, soutěžíme v rychlosti Vyprávíme si zážitky Vyprávíme pohádky podle obrázků	1, 3, 4 1, 3, 4, 6 1, 3 1, 3 1, 3
Pozitivní vztah k uměleckým dílům	Navštěvujeme výstavy a kulturní akce	3, 4, 6
Estetické cítění a smysl pro pořádek	Pečujeme o květiny a zdobíme jimi družinu Zdobíme družinu a výzdobu obměňujeme Udržujeme pořádek ve stolních hrách a vybavení družiny Udržujeme pořádek v odd. družiny, šatnách, chodbách	4 4, 6 3, 4 3, 4

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Škola a její okolí	Učíme se znát jména učitelek, vychovatelek, ředitele ZŠ	3, 4
	Sledujeme život a dění ve škole	1, 3, 6
	Poznáváme památná místa našeho okolí, místní tradice, významné osobnosti	1, 3, 6
	Sledujeme významné události ve městě	1, 3, 4, 6
Základní návyky a normy společenského chování	Učíme se vstřícné komunikaci s dětmi, dospělými	1, 3, 4
	Učíme se dodržovat pravidla chování během her	1, 2, 3, 4, 5
	Dbáme na zdvořilost a toleranci	3, 4, 5
Pomoc druhým	Učíme se znát důležitá telefonní čísla	1, 2, 3
	Uvědomujeme si nebezpečí	3, 4, 5
	Učíme se klidné komunikaci v neobvyklých situacích	3, 4, 5
Vztahy mezi lidmi	Učíme se solidaritě s ostatními	3, 4, 5
	Učíme se vyhýbat konfliktům	3, 4, 5
	Učíme se pochopit výhody spolupráce	1, 3, 4, 5
	Učíme se pomoci lidem v nouzi	3, 4, 5
Samostatnost a správné vystupování na veřejnosti	Učíme se nakupovat	3, 4, 5
	Učíme se chovat v dopravních prostředcích	1, 4, 5
	Učíme se, že slušný pozdrav je přirozený	1, 3, 4, 5
	Nacvičujeme si chování ve veřejných místnostech /kino, divadlo, knihovna /	1, 4, 5

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- snahou je začleňování do kolektivu
- prostředím a postupy usnadňovat osobnostní a sociální rozvoj a sociální integraci žáka
- profesionální přístup pedagoga
- zvýšená motivace
- věnování větší pozornosti
- výrazné kladné hodnocení i malých pokroků v činnosti
- žáci s postižením či znevýhodněním musí být přijímáni jako ostatní
- spolupráce s rodiči, výchovnou poradkyní školy a PPP v Modřanech

9. Podmínky pro vzdělávání žáků nadaných

v nabídce další, často organizačně složitější aktivity v soutěžích a doplňkových kulturních akcích – nejsou jednostranné a neomezují pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělání

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- a) Zápis do ŠD bude probíhat vždy v měsíci květnu příslušného roku (zákonní zástupci odevzdají řádně vyplněnou závaznou přihlášku vedoucímu vychovateli v termínu od 2. do 31.5.).
- b) O přijetí žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněného zápisního lístku.
- c) ŠD je pro děti z přípravné třídy a pro žáky prvního až čtvrtého ročníku.
- d) Přijetí žáka do ŠD není nárokové, při větším počtu přihlášek, než je kapacita oddělení se postupuje podle těchto kritérií:
 - Děti z přípravné třídy
 - Žáci prvního ročníku
 - Žáci druhého ročníku
 - Žáci třetího ročníku
 - Žáci čtvrtého ročníku (kde u plné kapacity ŠD rozhodne věk dle data narození)

- e) Žáka lze přijmout do ŠD kdykoliv v průběhu školního roku, pokud není překročen počet žáků v oddělení a kapacita ŠD.
- f) Docházku do ŠD lze ukončit písemně, kdykoliv v průběhu vzdělávání vyplněním formuláře „Odhlášení ze ŠD“

Za hrubé porušování vnitřního řádu ŠD může být žák (po projednání se zákonným zástupcem) z docházky do ŠD vyloučen.

11. Hodnocení a autoevaluace

11.1 Hodnocení žáků v zájmovém vzdělávání

Hodnocení žáků zájmového vzdělávání probíhá formou:

- Pozorováním, rozhovoru se žákem, rodičem
- Společné řešení situace, problému s celou skupinou
- Diplomem či pamětním listem z akcí
- Drobnými odměnami, dárečky za akce, vítězství týmů apod.
- Výstavou a prezentacemi činností (výkresy, výrobky, prac.listy)
- Fotografie z akcí na webu
- Závěrečná akce za školní rok dle názvu celoročního tematického plánu

Spoluprací vychovatele s:

- Vedoucím vychovatelem
- Třídním učitelem
- Zákonným zástupcem žáka
- Výchovnou poradkyní školy
- Metodikem prevence školy
- Zástupkyní ředitele
- Ředitelem školy
- příp.s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Modřanech

11.2 Autoevaluace ve ŠD

Proces autoevaluace probíhá formou průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek, realizovaný uvnitř prostředí ŠD, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích.

Svou činnost vyhodnocuje ŠD komplexně a má následující oblasti:

- naplňování cílů programu (2x za šk.rok – I.pololetí, II.pololetí – písemně)
- kvalita podmínek vzdělávání (2x za šk.rok – I.pololetí, II.pololetí – písemně)
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (1x za šk.rok – písemně)
- práce pedagogů + sebereflexe (1x měsíčně ústně, hospitacemi)
- výsledky vzdělávání (formou výstav, prezentací, fotodokumentace z akcí)

Vychovatelé zpracovávají **Hodnocení činnosti oddělení za školní rok**, na jehož základě vedoucí vychovatel zpracuje zprávu – **Hodnocení činnosti ŠD za šk.rok**.

Vychovatelé se řídí **Plánem kontrol a hospitací** pro příslušný daný školní rok. Na **poradách vychovatelů se 1x měsíčně ústně** hodnotí tematický blok dle Celoročního tematického plánu, podmínky vzdělávání, příležitostné zájmové činnosti.

Třídní kniha – kontrola prováděna k poslednímu dni uplynulého měsíce. Zápisy do TK se řídí „Pokyny ke kontrole TK“. Tam jsou stanoveny přesně úkoly, co je potřeba v každém měsíci mít zapsáno.

Hospitace – záměry a cíle jsou vymezeny v Celoročním plánu hospitací pro příslušný školní rok. Vedoucí vychovatel vede Záznamy hospitací (průběh, vyhodnocení) a eviduje je.

Plán kontrol oddělení – (pořádek, čistota) – kdy, a co konkrétně se bude sledovat je vymezeno v Plánu kontrol pro příslušný školní rok.

Plán příležitostné činnosti (akcí) – tam je přímo uvedeno jaký pracovník za danou akci zodpovídá – vyhodnocuje.

Závěr

Pro zpracování ŠVP ŠD bylo použito těchto dokumentů:

- *Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů*
- *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*
- *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

- Školní vzdělávací program ZŠ Rakovského – „Učení pro život“
- Vyhláška 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání
- Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, vydáno 2009 MŠMT a NIDM, Macek, M., Heřmanová, J.
- Jak vytvořit školní vzdělávací program pro školní družiny, Hájek, B.a kol.2009, Portál

Samostatné dokumenty (nejsou součástí ŠVP):

- Vnitřní řád ŠD
- Celoroční tematický plán ŠD na daný školní rok
- Celoroční plán příležitostné činnosti – akcí
- Režim provozu ŠD
- Plán osobních úkolů vychovatelů
- Celoroční kontrolní a hospitační plán

Schváleno školskou radou dne:.....

Platnost dokumentu od:

Vedoucí ŠD: Bc. Jan Mareček

Ředitel školy: Mgr. Pavel Nedbal